

Міністерство освіти і науки України
Міністерство екології та природних
ресурсів України
Одеський державний екологічний
університет

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської наукової конференції
«Євроінтеграція екологічної політики
України»

м. Одеса

29 – 31 травня 2019 р.

Міністерство освіти і науки України
Міністерство екології та природних ресурсів України
Одеський державний екологічний університет

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської наукової конференції
**«Євроінтеграція екологічної політики
України»**

м. Одеса

29 – 31 травня 2019 р.

Міністерство освіти і науки України
Міністерство екології та природних ресурсів України
Одеський державний екологічний університет

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Євроінтеграція екологічної політики України». Одеса, ОДЕКУ. – 245 с.

Друкується за рішенням оргкомітету конференції.

Всеукраїнська конференція «Євроінтеграція екологічної політики України» проведена кафедрою екологічного права і контролю Одеського державного екологічного університету. В роботі конференції прийняли участь представники Верховної ради України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Державної екологічної інспекції України, органів місцевого самоврядування, Національної Академії наук України, вищих та загальноосвітніх учбових закладів.

В збірнику наведені матеріали, які висвітлюють головні екологічні питання України і їх вирішення шляхом Євроінтеграційного процесу збереження довкілля.

Відповідальні за випуск:
доктор географічних наук, професор
Лоева І.Д.
кандидат географічних наук, доцент
Бургаз О.А.

Матеріали друкуються у авторській редакції і відповідальність за їх зміст несуть автори. Оргкомітет конференції претензії з цього приводу не приймає.

Савіних-Пальцева Л.В.	
ЕКОЛОГО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ НЕОБХІДНОСТІ СТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ЧОРНОМОРСЬКИЙ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНИЙ ШЕЛЬФ».....	202
Ren Yanzehen	
CENTURY PROJECT «THREE NORTH» FOREST PROTECTION....	207
Li Haipeng	
PLANT CONFIGURATION IN ECOLOGICAL LANDSCAPE DESIGN.....	211
Zhang Xi	
YANGTZE RIVER FOREST PROTECTION PROJECT.....	215
Шерстюк М.Ю.	
ЕКОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЗАПОВІДНИХ АВТОХТОННИХ ДЕНДРОСОЗОФІТІВ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ.....	218
Борова Д.І.	
ЗМЕНШЕННЯ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ МУЛОВИХ ОСАДІВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗА РАХУНОК ОТРИМАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ.....	223
Bulakevych S.V., Kachanovsky O.I.	
FEATURES OF MODELING LANDSCAPE ELEMENTS OF AGRICULTURAL LANDS IN RIVNE REGION.....	227
Дайнеко П.М.	
ПІДХОДИ ДО ДЕФІНІЦІЇ ПОНЯТТЯ «БІОТОП».....	232
Дмитрів В.В., Голіней Г.М.	
КОМАХИ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ЗООЛОГІЧНИХ ФОНДАХ КАФЕДРИ БОТАНІКИ ТА ЗООЛОГІЇ ТНПУ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА.....	235
Белей Л.М.	
ОХОРОНА І ЗАХИСТ ЛІСІВ У КАРПАТСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПРИРОДНОМУ ПАРКУ.....	237
Когутяк Я.М., Білівська В.Ю.	
ПОШИРЕННЯ ХОВРАХА ЄВРОПЕЙСЬКОГО (<i>SPERMOPHILUS CITELLUS</i>) НА ТЕРИТОРІЇ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	240

КОМАХИ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ЗООЛОГІЧНИХ ФОНДАХ КАФЕДРИ БОТАНІКИ ТА ЗООЛОГІЇ ТНПУ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

Дмитрів В.В., Голіней Г.М.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Комахи як складова частина біогеоценозів суходолу та водойм зазнають впливу різноманітних факторів навколишнього середовища, у свою чергу впливаючи на нього.

Відомий ентомолог Г.Я. Бей-Бієнко (1903-1971) писав, що, якби наша планета раптом залишилася без комах, людство спіткала б катастрофа: зникла б дуже велика кількість видів тварин і рослин, люди втратили б багато джерел харчування та іншої необхідної продукції, знизилася б або вичерпалася родючість ґрунту, планета була б завалена відходами. Ріст населених пунктів, розширення сільськогосподарських угідь, забруднення довкілля, застосування отрутохімікатів – все це призвело до збіднення ентомофауни.

Основна роль музею природничого профілю - накопичення і збереження натуральних природних об'єктів фауни у вигляді колекцій, опудал, препаратів тощо, з метою їх подальшого використання у навчальній і науковій роботі, демонстрація їх у вигляді експонатів на виставках для поширення наукових знань про фауну Західної України [2].

Рідкісні види комах включені до охоронних списків Міжнародного союзу охорони природи (МСОП; англ. International Union for Conservation, IUCN, Бернської Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (англ. Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats), Червоної книги України (2009). Види, які охороняються згідно з «Червоною книгою України», є найбільш цінними об'єктами зоологічних колекцій, оскільки здобути їх дуже важко і практично неможливо.

В зоологічних фондах кафедри ботаніки та зоології ТНПУ імені Володимира Гнатюка зібрана колекція комах Червоної книги України. Проте колекційні матеріали з часом руйнуються і втрачаються. Значна частина матеріалу поповнюється студентами під час експедиційних виїздів, проходження навчально-польових практик, дані ентомологів-любителів і ін.

Метою даної роботи є уточнення і узагальнення старих та нових відомостей, щодо червонокнижних видів комах у фондах зоологічного музею.

У колекціях музею представлені види, занесені до Червоної книги України.

З ряду – Бабки (Odonata), родини – Красуні (Calopterygidae) в колекції два види: красуня діва *Calopteryx virgo* (Linnaeus, 1758) і красуня блискуча кримська *Calopteryx splendens taurica* (Selys, 1853). Природоохоронний статус обох видів: вразливий [2, 3].

Ряд – Лускокрилі (Lepidoptera) представлений в колекціях 9 видами.

Родина – Сатурнії (Saturniidae). Сатурнія велика *Saturnia pyri* ([Denis & Schiffermüller], 1775). Природоохоронний статус виду: вразливий.

Родина – Совки (Noctuidae). Стрічкарка орденська малинова *Catocala sponsa* (Linnaeus, 1767). Природоохоронний статус виду: рідкісний. Стрічкарка блакитна *Catocala fraxini* (Linnaeus, 1758). Природоохоронний статус виду: вразливий.

Родина – Бражники (Sphingidae) представлена двома «червонокнижними» видами: бражник мертва голова *Acherontia atropos* (Linnaeus, 1758) і бражник прозерпіна *Proserpinus proserpina* (Pallas, 1772). Природоохоронний статус видів: рідкісний.

З родини – Косатцеві (Papilionidae) зберігаються в колекції два види: махаон *Papilio machaon* (Linnaeus, 1758) і подалірій *Iphiclides podalirius* (Linnaeus, 1758). Природоохоронний статус видів: вразливий.

Родина Німфаліди (Nymphalidae): райдужниця велика *Apatura iris* (Linnaeus, 1758) і стрічкарка тополева *Limenitis populi* (Linnaeus, 1758). Природоохоронний статус обох видів: вразливий.

Ряд – Твердокрилі (Coleoptera) в колекції представлений 5 видами.

Родина Жуки-вусачі (Cerambycidae): вусач великий дубовий *Cerambyx cergo* (Linnaeus, 1758) і вусач мускусний *Aromia moschata* (Linnaeus, 1758). Природоохоронний статус видів: вразливий.

Представник родини Жуки-олені (Lucanidae) – жук-олень, рогач звичайний *Lucanus cervus cervus* (Linnaeus, 1758). Природоохоронний статус виду: рідкісний.

Родина Жуки-плавунці (Dytiscidae) - плавунець широкий *Dytiscus latissimus* (Linnaeus, 1758). Природоохоронний статус виду: недостатньо відомий.

Родина Пластинчастовусі (Scarabaeidae) - скарабей священний *Scarabaeus sacer* (Linnaeus, 1758). Природоохоронний статус виду: зникаючий.

В колекціях ряд – Перетинчастокрилі (Hymenoptera) представлений родиною Справжні бджоли (Apidae). Види: ксилокопа (бджола-тесляр) фіолетова *Xylocopa (Xylocopa) violacea* (Linnaeus, 1758) і джміль моховий *Bombus (Bombus) muscorum* (Linnaeus, 1758). Природоохоронний статус: рідкісний.

Колекція поповнюється цінними екземплярами. Найбільшу цінність являють собою зразки видів, які поступово зникають в природі.

Отже, у зоологічних фондах кафедри ботаніки та зоології ТНПУ зберігаються види різних рядів комах, котрі занесені до Червоної книги України і доповнюються видами, які мають природоохоронний статус.

Література

1. Гусєв В.І. Атлас комах України / [Гусєв В.І. та ін.]. – К.: Рад. шк., 1962. – 224 с.
2. Писанець Є. М. Зоологічні колекції України: значення, сучасний стан і перспективи розвитку // Природничка музеологія: теорія та практика. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Кам'янець-Подільський, 17–18.09.2009 р.). – Львів, Кам'янець-Подільський, 2009. – С. 9–17.
3. Червона книга України. Тваринний світ / За ред. І. А. Акімова – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.